

Naturvernforbundet

Nordland

Naturvernforbundet

Lofoten

Vågan kommune

Postmottak@vagan.kommune.no

Innspill til søknad om akvakultur / torskoppdrett ved Rekneset i Vågan kommune arkivsak 22/3142

Naturvernforbundet er sterkt bekymret for planene om torskoppdrett ved Rekneset i Vågan kommune. Spesielt gjelder dette påvirkningen anlegget vil ha på kysttorsk..

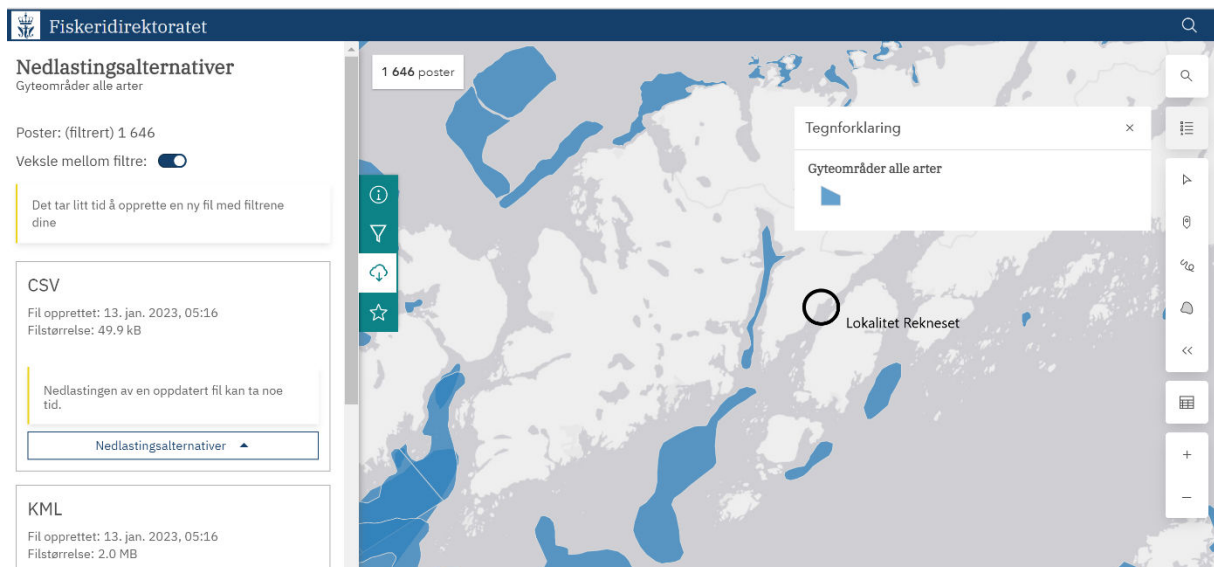
Kysttorsken er i dag truet og bør ha en opptrappingsplan i stedet for en negativ påvirkning fra fisk i merder og rømt oppdrettstorsk. I det aktuelle området er det registrert gyteområde for både kysttorsk og skrei.

Vi stiller vi oss bak argumentasjon til Norges Fiskarlag. 03.01.23 / 23/185 som påpeker at myndighetene ikke har kunnskap om hvordan rømt oppdrettstorsk påvirker villtorsk og at rømming vil kunne ha store negative konsekvenser for vill torsk.

Det har vært rømminger av torsk flere ganger allerede på tross at næringen sier de har kontroll på gyting og rømming. Nå i dag har fiskeridirektoratet varsel om rømming av oppdrettstorsk i Meløy.

<https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2023/onsker-tips-om-fangst-av-romt-oppdrettstorsk-pa-helgelandskysten>

På den aktuelle lokaliteten i Vågan

Det er grunnlag for å tro at torsk gyter over et større område enn det som til nå er registrert i fiskeridirektoratets kartverk. (ovenfor)

Den umiddelbare nærhet til gyteområder gjør faren for rømming enda større da det vil være mulighet for den rømte fisken å interagere med ville bestander. Det kan gi innblanding av gener med svakere genetisk materiale enn områdets tilhørende arter. Dette området er kjent for å være særlig verdifullt, og det bør derfor vises stor aktsomhet slik at disse verdiene ikke blir forringet. Oppdrett av torsk har tidligere vist seg vanskelig, og vi er ikke kjent med disse problemene har blitt løst.

[Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)

Utdrag fra: Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk

Barrieren for innkryssing mellom rømt oppdrettstorsk og villtorsk antas å være mindre enn for laks. Dette er fordi torsk har hele sin livssyklus i det marine miljø, gytemoden torsk er allerede på gyteplassene, egg og yngel kan spres over større avstander, og rømt torsk kan umiddelbart interagere med alle årsklasser av vill torsk. I tillegg er det ingen naturlige fokusområder for gjenfangst på samme måten som i lakseelvene – dette er faktorer som er viktig i risikohåndteringen.

I motsetning til laks, som etter rømming må vandre opp i elva til gyteplassene for å kunne blande seg med vill fisk, vil rømt oppdrettstorsk i en del tilfeller allerede være ved gyteplassen og har derfor stort potensiale til å kunne gyte med vill torsk. Derfor er plassering av anlegg i henhold til naturlige gyteplasser en viktig faktor.

I forsøk med genetisk merket torsk i merder i Heimarkspollen i Austevoll ble det observert at 12 % av torskelarver samlet inn 9 km unna merdene hadde sin opprinnelse fra gyting i merd inne i pollen, mens tilsvarende andel inne i pollen var 36 %. Gener fra oppdrettstorsken vil derfor enkelt kunne spres uten at oppdrettstorsken faktisk rømmer fra merdene. En studie i Trondheimsfjorden viste at betydelige mengder med egg fra gyting i merd hovedsakelig drev i overflaten utover fjorden, og det ble derfor ikke funnet torskelarver fra denne gytingen eller noe genetisk signal for juvenil torsk i indre fjordbasseng (Beistadfjorden) tre år etter observert gyting (Varne m.fl. 2015).

En studie med genetisk merket torsk i et kommersielt oppdrettsanlegg i Norddalsfjorden ved Florø påviste larver og yngel av torsk med den genetiske markøren i og ved gyteområder opp til 19 km unna

anlegget, men grunnet rømmingsepisoder fra anlegget var det ikke mulig å si om dette var avkom fra gyting i merd eller fra rømt torsk (Jørstad m.fl. 2014).

En forutsetning for å kontrollere gyting i merd er kontroll på kjønnsmodning. Kjønnsmodning hos torsk er vanskeligere å hindre ved bruk av lys utendørs enn det som er tilfelle for oppdrettslaks. Ved bruk av lys kan gyting i merd derfor forekomme hos en viss andel av bestanden, men modningen vil forsinkes noe (Taranger m.fl. 2006; Korsøen m.fl. 2013) slik at gyting kan skje utenfor den naturlige gytesesongen før slakting. Det finnes ikke informasjon om en domestisert torsk reagerer bedre på lysstyring enn det som har vært observert tidligere hos torsk som ikke har vært gjennom et avlsprogram.

Dette betyr at selv om rapportene med strømmålinger fra Akvaplan Niva ved Rekneset kan skape optimisme, så vil torskelarver kunne drive i overflaten i lang tid og over lengre avstander. Det vil derfor kunne bli en uønsket blanding av yngel i området for gytende villfisk bestander.

Gyteområdene for villtorsk ligger innenfor ca. 9 kilometer fra den omsøkte lokaliteten ved Rekneset. Dette gir grunnlag for større bekymring. Vi stiller oss sterk tvilende til slik virksomhet i nærhet til viktige gyteområder for opprinnelige torskebestander, og mener det ikke er forsvarlig i betraktning av det nåværende kunnskapsgrunnlaget.

I tillegg til faren for negativ påvirkning på kysttorsken har oppdrett av torsk de samme utfordringen som lakseoppdrett. Mye forurensing, tap av for, sykdom og at villfisk unngår områder med oppdrettsfisk.

Ut fra føre var prinsippet må torskeoppdrett i Rekneset ikke få tillatelse.

Naturvernforbundet i Lofoten

Hans- Eirik Busch

Naturvernforbundet i Nordland

Kaja Langvik Hansen

Kopi til:

Nordland fylkeskommune

Fiskeridirektoratet

Statsforvalteren i Nordland

Nord Fiskarlag

gretjo21@nkf.no

postmottak@fiskeridir.no

sfnopost@statsforvalteren.no

martin.eick@vagan.kommune.no

mira@fiskarlaget.no